

3.2 Afrika

LEESWIJZER

Een positief gevolg van de speciale situatie voor Afrika, is de overvloed aan gedetailleerd wetenschappelijk onderzoek dat reeds verricht werd.

1

Foucher (M.), *Frontières d'Afrique. Pour en finir avec un mythe*, Paris, 2014.

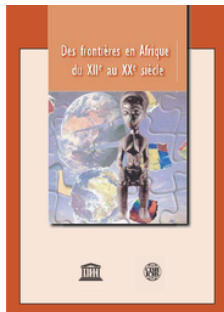
Brownlie (I.) & Burns (I.R.), *African boundaries: a legal and diplomatic encyclopædia*, London-Berkeley, 1979.

2

Robert (A.-C.), Que reste-t-il des frontières africaines, in: *Le Monde Diplomatique*, december 2012, 14-15.

Pase (A.), *Linee sulla terra: confini politici e limiti fondiari in Africa subsahariana*, Roma, 2011.

Des frontières en Afrique du XIIe siècle au XX siècle. Bamako, 1999, Paris, 2005.

Anderson (M.), *Frontiers. Territory and state formation in the modern world*, Cambridge, 1996, 77-87.

Prescott (J.R.V.), *Political frontiers and boundaries*, London, 1987, 242-261.

Guichonnet (P.) & Raffestin (C.), *Geographie des frontières*, Paris, 1974, 114-122.

Touval (S.), *The boundary politics of independent Africa*, Cambridge (Mass.), 1972.

Van Durmen (D.) & De França, (F.J.) *Les frontières africaines*, Aix-en-Provence, 1969.

Hardy (G.), in: *La politique coloniale et le partage de la terre aux XIX et XXe siècles*, Paris, 1937, m.b. 157-252.

3

Barbour (K.M.), *A geographical analysis of boundaries in inter-tropical Africa*, in: Barbour (K.M.) & Prothero (R.M.) (ed.), *Essays in African Populations*, London, 1961, 303-323.

Bono (S.), *Le frontiere in Africa: dalla spartizione coloniale alle vicende piu recenti (1884-1971)*, Varese, 1972.

WEST-AFRIKA

Kongwu (O.), *The frontier problems of West-Africa today*, Mannheim, 1969.

OOST-AFRIKA

Mc. Ewan (A.C.), *International boundaries of East-Africa*, Oxford, 1971.

GRENSZONES

African Borderlands Research Network (ABORNE): <www.aborne.org>.

VERDELING EIND 19E EEUW
[chronologisch geordend]

Banning (E.), *Le partage politique de l'Afrique d'après les transactions internationales les plus récentes (1885 à 1888)*, Bruxelles, 1888.

Geeft de Franse verdragsteksten 1885-1888 en een kaart.

Silva White (A.), *The development of Africa*, London, 1890.

Met 14 kaarten. Zie vooral het hoofdstuk: *Political partition*, 279-310.

Vertaald (van de tweede uitgave) als: *Le developpement de l'Afrique*, Bruxelles, 1894.

Keltie (S.), *The partition of Africa*, London, 1893 (1895²).

Met 24 kaarten.

Hertslet (E.), *Map of Africa by treaty*, 3 dln. + atlas, London, 1896.

Is in feite de tweede editie, want die uit 1894 (in twee delen) werd uit de bibliotheken verwijderd om de kaarten te kunnen herzien (die eerste uitgave is daarom zeldzaam). Bevat enkel Engelse verdragsteksten, vergezeld van informatie over de vorming van elke kolonie en van 31 kaarten (die nog niet perfect zouden zijn). Deel I

gaat van A tot G, deel 2 van G tot Z en deel 3 behelst de bijlagen (met alfabetische en chronologische registers).

Van Ortroy (F.), *Conventions Internationales définissant les limites actuelles des possessions, protectorats et sphères d'influence en Afrique publiées d'après les textes authentiques par le capitaine commandant F. Van Ortroy du 4me Régiment de Lanciers et accompagnées d'une carte en couleurs de l'Afrique mise en corrélation avec les conventions conclues à ce jour*, Bruxelles, 1898.

Tekstuitgave (in het Frans en de taal van de verdragstekst: Engels, Spaans, Nederlands, Portugees of Duits), zonder commentaar. Bevat achtereenvolgens: tekstuitgave van de verdragen (5-362), chronologische lijst (365-373), overzicht per land (374-384), lijst van ondertekenaars (385-393), trefwoordenlijst (394-449), bijlage (453-517). De bundel bevat ook de sleuteltekst met de regels en principes die de grensregeling beheersen (*Acte générale de la conférence de Berlin en 1885*); het voorwoord (ondertekend "Gent, 6 maart 1898") geeft een overzicht van de toenmalige grensconflicten. Met één (uitvouwbare) kaart (*Carte de l'Afrique*), los van het boek uitgegeven door de Société Belge de Librairie.

Rouard De Card (E.), *Traité de délimitation concernant l'Afrique française*, Paris, 1908.

Brunschwig (H.), *Le partage de l'Afrique noire*, s.l. [Paris], 1971 (*Questions d'Histoire*, 28).

Gaat specifiek over de 19e eeuwse grensregelingen.

Pourtier (R.), *Les géographes et la partage de l'Afrique*, in: *Hérodote*, 4x, 1986, 91-108.

Wesseling (H.L.), *Verdeel en heers. De deling van Afrika 1880-1914*, Amsterdam, 1999.

GRENSTWISTEN

Benmassaoud Trédano (A.), e.a., *Intangibilité des frontières coloniales et espace étatique en Afrique*, Paris, 1989.

Bouthros-Ghali (B.), *Les conflits de frontière en Afrique*, Paris, 1972.

Hodgson (R.D.) & Stoneman (E.A.), *The changing map of Africa*, Princeton, 1968².

Larémont (R.R.), *Borders, nationalism and the African state*, Boulder, 2005.

Rongxing (G.), *The land and maritime boundary disputes of Africa*, New York, 2009.

Widstrand (C.G.) o.r.v., *African boundary problems*, Uppsala, 1969.

VOOR GEVALSTUDIES, ZIE HOOFDSTUK 4 [IN VOORBEREIDING]